

tudine rerū gestarū. ut posteris memoriae traderentur
curā habiturum conscripsi p̄scriptiones terminatas. ut eas
ad tendens. & ante facta & futura qualia sint opera. p̄ te pos
ses nota habere. Namq; his uoluminibus aperui omnes disci
plinā rationes. DE ARCHITECTIS INSTITUENDIS.

1. **A**rchitecti est scientia pluribus disciplinis & uariis eruditio
nibus ornata. quae ab ceteris artibus p̄ficiunt. opera ea nascit
ex fabrica & ratiocinatione. fabrica ē continuata ac trita usus
meditatio. quae manibus p̄ficitur. ea materia cuiuscūq; generis
opus est ad propositum deformationis.

Ratiocinatio autē ē. quae res fabricatas sollertia ac rationis p̄
portione demonstrare atq; explicare potest. Itaq; architecti
qui sine litteris contenderant. ut manibus essent exercitati.
n̄ potuerunt efficere ut haberent p̄ laboribus auctoritatē.
qui autē ratiocinationibus & litteris solis confisi fuerunt. umbra
n̄ rem p̄secuti uident. At qui utrumq; p̄didicerunt. uti omnib;
armis ornati ceteris cum auctoritate qd̄ fuit p̄positū sum
adsecuti. Cū enim moribus errorū qui etiam rebus tum maxime q̄a
in architectura haec. nisi his rebus. duo insunt. qd̄ significat & qd̄
significat. Significat ^{conica ratio} p̄posita res de qua dicitur. hanc
autē significat demonstratio rationibus doctrinarū explicata. quae re
uident utraq; parte exercitatus esse debere. qui se architectū p̄fiteat.
Itaq; eū. & iam ingeniosū oportet esse. & ad disciplinā docile. Neq; enī
ingeniū sine disciplina. aut disciplina sine ingenio p̄fectū artificē
potest efficere. & ut litteratus sit peritus graphidos. eruditus geo
metria. historias complures nouerit. philosophos diligenter audie
rit. musicam sciens. medicinae n̄ sit ignarus. responsa iuris cōsul
torū nouerit. astrologia celiq; rationes cognitās habeat. quae

© COPYRIGHT LEIDEN
UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK
(Leiden University Library)

MS. Voss Lat. F 88 fol. 2^R

ideo ea ipsa dixisse uidet^r qđ ea cum sint disiuncta. nec legunt^r nec interatione
 recipiunt nec sectionibus diuiduntur. sed sempiterno aeuo p̄ p̄uo infinitam re-
 tinent in se soliditate. Ex his ergo congruentibus cū res omnes coire nasciq^r uide-
 antur. & hāc in infinitis generibus rerum natura essent ^{disparatē} dissipatē. putauit oportere
 de uarietatibus & discriminibus usus earū. quasq^r haberent in aedificiis
 qualitates exponere. uti cum fuerint notae. non habeant qui aedificare cogi-
 tant errore. sed aptas ad usum copias aedificiis comparant. Itaq^r primū de
 lateribus qua de terra duci eos oporteat dicam. non enī de harenoso. neq^r cal-
 culoso luto. neq^r sabuloso luto sunt ducendi. qđ ex his generibus cū sunt
 ducti. primū fiunt graues. deinde cum ab int^ribus in parietibus spargunt^r
 dilabuntur & dissoluuntur paleaeq^r in his non coherescunt p̄pter asperitate. faci-
 endi autē sunt ex terra albida crassa. siue de rubrica aut xia masculo sabu-
 lone. hęc enī genera p̄pter leuitate habent firmitate & non sunt in opere
 ponderosa. & faciliter aggerantur. Ducendi autē sunt p̄ uernū tempus & au-
 tumnale ut uno tempore sic cessant; qui enim p̄ sol stitium parantur ideo uicio-
 si fiunt. quod summum eorum solaciter cum p̄co quāt. efficit ut uideatur aridum.
 Interior autē sit non siccus & cum postea ficescendo se contrahit perumpit ea
 que erant arida. ut aridum facti efficiuntur inbecilli. Maxime autē utiliores erunt
 si ante biennium fuerint ducti. namq^r non ante possunt penitus ficescere; itaq^r
 cum recentes & non aridi sunt structi. tectorio inducto rigidoq^r ob solidati p̄manent
 ipsi. sedentes non possunt eandem altitudinem qua est tectorium tenere contrac-
 tioneq^r moti nonherent cuneos sed ab coniunctione eius disparantur. Ignar tecto-
 ria abstructura seuuncta propter tenuitatem perse stare non possunt. sed franguntur
 ipsiq^r parietes fortuitu sedentes viciant^r. Ideo xia uticenses laterē si sit aridus.
 & ante quinquennū ductus cū arbitrio magistratū fuerit ita p̄batū. tunc
 utuntur. in parietum structuris; sunt autē laterum tria genera. unum quod græ-
 lidium appellatur. Id ē quo nostri utuntur longum sesquipedale. latum pede.
 ceteris duobus grecorum aedificia struuntur. ex his unum pentatoron. alterū

De Lateribus
BVS.

© COPYRIGHT LEIDEN
UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK

(Leiden University Library)

MS. Voss. Lat. F 88 fol. 13^R